

трети страни стоки, посочвани като български, без да има гаранция, че наистина са такива, което е в ущърб на българските производители. При вноса от Украйна най-големите разлики са при металните изделия и дървените материали, които вероятно от България се пренасочват за трети страни, без да се пускат за свободна циркуляция в нашата страна, и съответно не се отчитат като внос в България в съответствие с методологията за статистическо отчитане на стоковите потоци.

Получената информация от огледалните сравнения е потребна не само на органите на статистиката при оценка на стокообмена на България, но преди всичко на съответните митнически органи, които са отговорни за събирането и коректността на информацията. (Данните за износа и вноса се базират на информация от Единния административен документ (ЕАД), с който се декларира писмено движението на стоките пред митническите учреждения. НСИ получава файл с първични данни за износа и вноса. Методологията за статистическото отчитане на износа и вноса на стоки от/за България е публикувана в сайта на НСИ в Интернет.)

Резултатите от сравненията могат да бъдат полезни и на други органи на държавната администрация, имащи отношение към външнотърговската дейност на страната. Сравненията позволяват да се прави оценка за икономически скритите операции - например некоректно деклариране на стоки с цел редуциране на данъчни задължения. Според мен анализът на резултатите от сравненията би спомогнал за усъвършенстване на специфични контролни и административни функции на различни нива и структури в държавната администрация. Не на последно място тази информация е полезна и на бизнессредите в съответните страни при планирането на собствената им пазарна политика.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ Опитът от вече завършените сравнения показва, че почти във всички случаи е добре да се работи съвместно с митническата администрация като орган, отговорен за коректността на попълнените митнически документи. Още повече, че в някои случаи най-детайлна информация по стоки и сделки невинаги е налична в статистическите служби и трябва да се изисква допълнително от съответните митнически органи при задължителното спазване на всички процедури за достъп до такъв род информация. От друга страна, в процеса на съпоставка на данните се констатират пропуски и грешки, чието отстраняване или вземане на съответни мерки по закон е единствено в правомощията на митническата администрация.

В заключение може да се отбележи, че практиката да се извършват огледални сравнения на стокообмена с основните партньори се прилага от редица страни. Европейският съюз създаде специална база данни за вън-